

Prionová onemocnění

prof. MUDr. Egon Kurča, PhD., FESO¹, prof. MUDr. Radoslav Matěj, Ph.D.² – editoři hlavního tématu

¹Neurologická klinika JLF UNM, Martin

²Ústav patologie a molekulární medicíny 3. LF UK a FTN, Praha

Milé čtenářky, milí čtenáři,

dostává se Vám do rukou speciální číslo Vašeho oblíbeného časopisu věnované prionovým onemocněním. Jde o nemoci, s nimiž se ve své každodenní praxi setkáte jen zřídka, proto je důležité o nich vědět vše podstatné. A to Vám právě přinese přečtení vybraných prací pokrývajících veškeré stupně šedi prionóz, ač článků není padesát. Kromě přehledové práce shrnující „state-of-the-art“ současné diagnostiky prionových nemocí najdete v tomto čísle rovněž souhrny mnohaleté činnosti referenčních diagnostických pracovišť z České republiky i Slovenska **včetně výrazných ročních výkyvů počtu**

nemocí. Podrobné zkušenosti s testováním ultrasenzitivní metodou zvanou RT-QuIC, která v civilizovaných zemích patří ke standardům diagnostiky, nicméně v ČR je dostupná bohužel zatím pouze v experimentálním režimu, bez úhrady zdravotních pojišťoven, Vám zprostředkuje kolektiv autorů z Prionové laboratoře 1. LF UK v Praze. Navíc jsou přidány instruktivní a velmi zajímavé kazuistiky demonstrující jednak, co mohou prionová onemocnění napodobit, druhak že prionové neštěstí nechodí samo po horách, ale i v podhůří Krkonoš se může kombinovat s jinými nemocemi. Součástí tohoto čísla je i historický exkurz věnovaný Danielu Carletonu Gajduskovi, nositeli Nobelovy

ceny na poli prionových onemocnění, impresivní a zároveň kontroverzní osobnosti neurověd druhé poloviny minulého století, **při příležitosti 100. výročí jeho narození** s bohatou obrazovou dokumentací včetně málo vídaných fotografií pořízených přímo Gajduskem na ostrově Papua Nová Guinea. Dá se s trochou nadsázky říci, že se v tomto čísle dozvíte vše, co jste kdy chtěli vědět o prionových nemocech a báli se zeptat. Pokud nějaká otázka přesto zůstane nezodpovězena, jistě Vám na ni autoři prací rádi odpoví e-mailem. Přeji pěkné počtení.

*prof. MUDr. Radoslav Matěj, Ph.D.
radoslav.matej@ftn.cz*

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

dostáváte do rukou první číslo NPP v roce 2024. V hlavnej téme predstavujeme „Príónové ochorenia“, ktoré boli predmetom záujmu NPP ešte v roku 2007. V obsahu figuruje pestrá ponuka 8 článkov pokrývajúcich re-

latívne celý diapazón problematiky a teda predpokladám, že čitateľ nájde potrebné informácie. Veľká vďaka patrí spolueditorovi hlavnej témy prof. Matějovi, ktorého príhovor povedal s láskavým nadhľadom všetko podstatné zo strany editorov. Možno iba doplním poznámku, že okrem rýdzo

praktických informácií články obsahujú aj mierne hlbší pohľad do odbornej problematiky prionóz, keďže je NPP aj informačným zdrojom pre postgraduálnu neurologickú výchovu.

*prof. MUDr. Egon Kurča, PhD., FESO
kurca@mfn.sk*